МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ
ОБЛАСТЕН КРЪГ – 26.03.2011 г. – IX КЛАС, 9.00 ЧАСА

УКАЗАНИЯ

Уважаеми ученици,
Работният материал на олимпиадата съдържа:

- **40** тестови задачи, от които **15** задачи със затворен отговор и **25** с отворен отговор;
- задача за създаване на писмен текст – отговор на исторически въпрос, който не трябва да надвишава **3** ръкописни страници.

Пропуснат или сгрешен отговор се оценява с **0** (нула) точки.
Максималният брой точки е **100,** който съответства на оценка **Отличен 6.00**.
Задачата за създаване на писмен текст се оценява с общ брой **30** точки.
За задача със затворен отговор отбележете буквата с верния отговор, като я зачертаете с **„Х”.**
Не се допускат задрасквания и поправки.
По време на работа може да пишете само със **син** химикал.
По време на изпита **не може** да ползвате допълнителни помагала или пособия, освен предоставената ви изпитна бланка.
Време за работа – 4 астрономически часа.

Пожелаваме ви успешна работа!

ПЪРВА ЧАСТ
А. ЗАДАЧИ СЪС ЗАТВОРЕН ОТГОВОР

1. Конкретната причина за началото на Реформацията е:
А) отнемането на църковни имоти в полза на държавата
Б) увеличаването на църковните данъци
В) злоупотребата с раздаване на индулгенции
Г) забраната богослужението да се извършва на национален език

2. Принципът: “На когото е короната, на него е вярата” означава, че:
А) католическите крале отхвърлят властта на папата
Б) германският император определя господстващата религия в държавите от Империята
В) владетелят може сам да определя религията в собствената си държава
Г) всички протестантски държави се подчиняват на папата

3. “Непобедимата Армада” представлява:
А) английската флота, с която адмирал Нелсън разбива французите при Трафалгар
Б) армията на маршал Кутузов, която спира настъплението на Наполеоновите войски в Русия
В) корабите, с които Христофор Колумб открива Америка
Г) испанската флотилия, организирана от крал Филип II

4. Кое от следните твърдения НЕ се отнася за последиците от „Вестфалския мир”, с който приключва Тридесетгодишната война:
А) протестантите са изгонени от Европа
Б) Германия остава разделена на отделни суверенни княжества
В) Франция получава част от областта Елзас в Германия
Г) официално е призната Нидерландската независимост

5. Главната идея на пуританите е:
А) превръщане на Англия в република
Б) премахване на католическите елементи от англиканската църква
В) предоставяне на независимост на 13-те британски колонии в Америка
Г) въвеждане на всеобщо избирателно право в Англия

6. Характерна черта на просветения абсолютизъм е:
А) действа конституция, която ограничава властта на монарха
Б) парламентът има по-големи правомощия от краля
В) обявено е равенство на всички съсловия в държавата
Г) монархът е пълновластен господар, но провежда всестранни реформи

7. Коя идея НЕ е характерна за Просвещението:
А) разделението на трите власти в държавата
Б) просветената монархия като най-подходящ държавен модел
В) въвеждането на всеобщо избирателно право
Г) безплатно и задължително религиозно образование

8. На урната, в която е поставен прахът на известен деец на Просвещението, е написано: „Сърцето ми е тук, но духът ми е навсякъде". Кой е този колос на XVIII век?
А) Жан-Жак Русо
Б) Дени Дидро
В) Франсоа Мари Аруе-Волтер
Г) Шарл дьо Монтескьо

9. Какво се случва през т.н. "Нощ на чудесата":
А) в Англия е приет Бил за правата
Б) издава се едикт, с който се слага край на религиозните войни във Франция
В) в Русия се отменя крепостното право
Г) премахват се титлите и феодалните данъци във Франция

10. Представена е известната картина „Разстрелът на 3 май 1808 г." на Франсиско Гоя. Какво провокира автора да я нарисува?

А) жестоката разправа на Наполеоновата армия с въстаналите испанци
Б) стремежът на германците към национално обединение
В) патриотизмът на италианците, които се стремят към самостоятелност
Г) нежеланието на испанските селяни да се заселят в Новия свят

11. Кое НЕ е решение на Виенския конгрес от 1815 г.:
А) Германия остава разделена на 34 държави и 4 свободни града
Б) Италия остава разделена на 8 държави
В) Австро-Унгария получава цяла Полша
Г) Русия получава Варшавското херцогство и Бесарабия

12. Идеите на либерализма предвиждат:
А) премахване на частната собственост
Б) ненамеса на държавата в икономиката
В) съобразяване с религиозните традиции и семейните ценности
Г) премахване на съсловната организация на обществото

13.Фрагмент от кой документ е следния текст:

„Историята на всички досегашни общества е история на класови борби…Вие се ужасявате, че искаме да премахнем частната собственост…Да, ние наистина искаме това…"

А) „Размисли върху революцията във Франция", 1790 г. – Едмънд Бърк
Б) „Манифест на комунистическата партия", 1848 г. – Карл Маркс
В) „За свободата", 1859 г. – Джон Стюарт Мил
Г) "Една съвест срещу насилието", 1937 г. – Стефан Цвайг

14. Революциите от 1848-1849 г. имат за цел:
А) смяна на управляващите династии
Б) ускорена модернизация и индустриализация на обществения живот
В) създаване на национални и демократични държави
Г) намаляване на данъците и разделянето на властите в държавата

15. Посочете реда, в който дадените събития са подредени в хронологична последователност:
А) начало на Френско-пруската война; реформи на Селим III; ликвидиране на крепостничеството в германските държави; сваляне на якобинците от власт
Б) отпечатване на „Стематографията" на Христофор Жефарович; приемане на Декларацията за независимост; настъпление на Наполеон в Русия; създаване на първия парен локомотив
В) сключване на Аугсбургския мир; решения на Виенския конгрес; написване на "История славянобългарска"; въстанието на Карагеорги Петрович
Г) превземане на Бастилията; начало на Гръцката революция; провъзгласяване обединението на Италия; въвеждане Гражданския кодекс във Франция

Б. ЗАДАЧИ С ОТВОРЕН ОТГОВОР

16. Запишете в таблицата понятията, които са свойствени на доктрината на католицизма и на протестантството: *йезуити, пастор, индулгенция, инквизиция, предопределение, папа, пуритани, конгрегация.*

Католицизъм	Протестантство

17. Попълнете изреченията:
А) Вярването, че животът на човека е предварително определен, се нарича предестинация и се споделя от .....

Б) Лозунгът на Френската революция е "....., ..., …….....".

В) В ……., династията на Хоенцолерните установява режим, основан на централизираната бюрокрация и съсловието на …….

Г) Континенталната блокада е наложена от ..... с цел нанасяне удар върху ..... ….....

Д) В средата на XVIII век била създадена Атонската академия от ……..…… ……..

18. Прочетете текста и изберете израза, който съответства на смисъла на разпоредбата:
„Единодушно се постановява, че без разрешението на тази Камара, нито един неин член не може да приема от короната, каквото и да е назначение или служба, свързано с получаване на възнаграждение, както и обещание за такава длъжност или служба, свързани с получаване на възнаграждение за времето, през което е член на Камарата, и че всички нарушители ще бъдат отстранени от нея."

Из „Постановление на Камарата на общините за забрана за заемането на държавни служби от нейните членове, 30 декември 1680 г."

А) гарантиране на доходите на депутатите
Б) предотвратяване на конфликт на интереси
В) оформяне на опозиция срещу короната

19. Запишете имената на историческите личности, свързани с дадените факти и събития:

	Факти и събития	Личност
А)	Кралят, ревностен защитник на католическата вяра, срещу чието управление се разбунтуват Нидерландите.	
Б)	Кралски министър, отговарящ за финансите на държавата при Луи XIV, който развива френската икономика на основата на меркантилизма.	
В)	Руски владетел по времето на Наполеон I, който става инициатор за създаването на Свещения съюз.	
Г)	Като регент на Шарл IX организира Вартоломеевата нощ – избиване на хугенотите в Париж	
Д)	Води отряда на „червените ризи” в похода, довел до обединението на Италия.	
Е)	Владетел, който осъществява мащабно модернизиране и европеизиране на Русия – в обществения живот, армията, институциите, металургията. Изгражда нова столица на империята.	

20. Разгледайте творбите на трима велики италиански художници, творили през епохата на Ренесанса. Под всяка една запишете името на автора й:

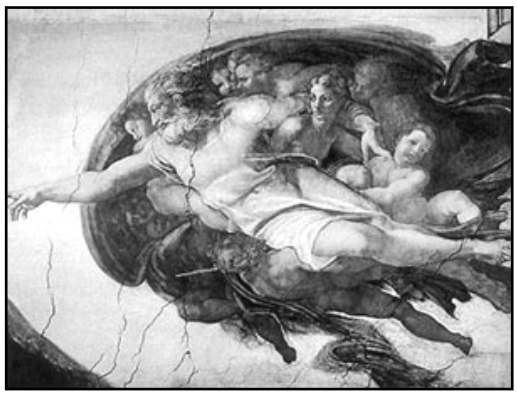

А)…… Б)…… В) …….

……... …… …….

21. Отбележете с кое събитие свързвате всеки от дадените цитати:

	Цитат	Събитие
А)	*“Празни приказки проповядват онези, които твърдят, че душата се възнасяла из чистилището, щом звънне парата в ковчежето... “* ***Из 95-те тезиса на Мартин Лутер***	
Б)	*“Нямаше вече сражение. Имаше продължаващо се убийство, което не можеше да доведе до нищо нито русите, нито французите...”* ***Из “Война и мир”, Лев Толстой***	
В)	*“Лоялни на короната остават едрите търговци и англиканските свещеници, особено от пуританска Нова Англия. Лоялисти са дори някои негри, индианци, прислужници и чираци...”* ***Из “Важни моменти в американската история”, Х. Чинкота***	

22. Прочетете следния откъс и отговорете на въпросите свързани с него:

„Ние смятаме за очевидни следните истини - всички хора са създадени равни и са надарени от Създателя с някои неотнимаеми права, към които отнасяме тези на живот, свобода и стремеж към щастие. За осигуряване на тези права хората са учредили правителства, чиято справедлива власт произтича от съгласието на управляваните. Когато някоя форма на правителство стане гибелна за тези цели, народът има право да я промени или премахне и да учреди ново правителство ....”

А) От кой документ е откъсът: ……..

Б) Запишете годината на приемането му: …….

В) Коя просвещенска идея намира ярко въплъщение в подчертаното изречение в текста?

а) За разделението на властите **б)** За гражданското неподчинение

в) За Обществения договор **г)** За прогреса

23. За всеки от владетелите на изображенията, запишете формата на държавно управление, която прилага: ***абсолютна монархия; просветена монархия; теократична монархия; парламентарна монархия***

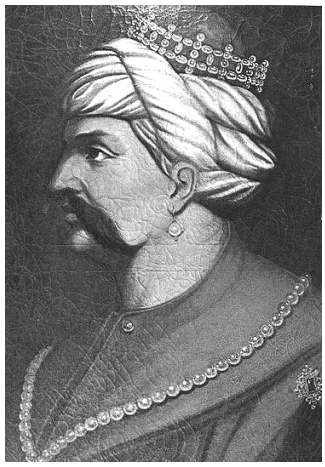

А)……. Б)……. В)…….. Г)……

……. ……. …… ……

24. Прочетете откъса от документа и изпълнете поставените задачи:

„Чл. 6. За да не даваме поводи за смутове и разпри сред нашите поданици, позволихме и позволяваме на изповядващите така наречената реформирана религия да живеят във всички градове и места на нашето кралство и подчинените ни земи, без да бъдат преследвани, притеснявани, обезпокоявани, както и принуждавани да правят против своята съвест, каквото и да било, свързано с религията ...

Чл. 22. Заповядваме да не се прави никаква разлика между религиите при приемане в университетите, колежите и училищата, както и в болниците и приютите.”

Нантски едикт, 1598 г.

А) За коя религия се отнася подчертаният израз в откъса и как се наричат нейните последователи във Франция? …….

Б) Посочете с примери от текста защо едиктът е останал известен като „едикт на толерантността”……

……

25. Посочете по един представител за всяко от посочените направления/епохи :

	Направление/ епоха	Представител
А)	Ренесанс	
Б)	Класицизъм	
В)	Просвещение	
Г)	Романтизъм	

26. С кое историческо събитие свързвате:

А) “Летящата совалка” -

Б) “ Дългия парламент” -

В) “Битката на нациите” -

Г) “Бостънското чаено парти”

27. Запишете историческия период или движение, с които може да се свърже всяко едно от изображенията:

А)…… **Б)**…… **В)**……

28. Свържете всеки от посочените мирни договори със съответстващото му решение:

Мирен договор	Буква	Решение
А) Парижки мирен договор		Умиротворяване на Германия след началото на Реформацията
Б) Вестфалски мирен договор		Англия признава независимостта на 13-те си колонии в Америка
В) Аугсбургски мирен договор		Официално се признава нидерландската независимост
Г) Версайски мирен договор		Русия губи правото да държи военен флот в Черно море

29. Попълнете кръстословицата. При правилно решение в отбелязания вертикален ред ще получите *обществена класа на хората на наемния труд, лишени от средства за производство*

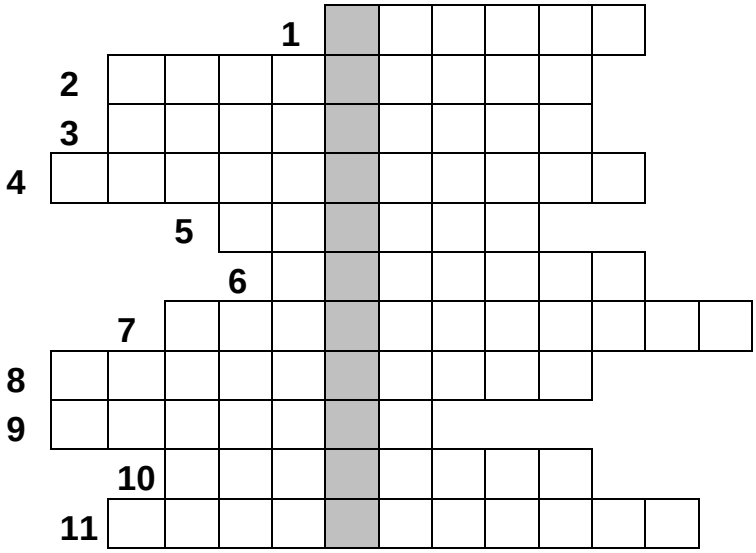

1. Удостоверение, признаващо изключителното право за производство и разпространение на даден продукт.
2. Названието на представители на висшето гръцко духовенство и знатни гърци, заемащи високи постове в Османската империя.
3. Членове на тайна организация в Италия, които се борят против австрийската власт.
4. Връзката между географските и политическите фактори.
5. Гръцкият термин за хайдути.
6. Система от възгледи, която отрича съществуването на Бог.
7. Процес на увеличаване на градското население и ролята на градовете.
8. Формализирана и строга административна система.
9. Безвластие, липса на законност.
10. Църковен сборник с поучителни слова, написан на достъпен и говорим език.
11. Принцип на признаване правото на законните династии.

30. Попълнете коя идеология поддържат дадените личности :

	Представител	Идеология
А)	Джузепе Мацини	
Б)	Едмънд Бърк	
В)	Сен Симон	
Г)	Иван Аксаков	

31. Разгледайте изображенията и отговорете на въпросите :

А) Коя е тази сграда и в коя държава се намира:……
……
Б) От кой владетел е построена и през кой век е завършена: ……..
В) В какъв архитектурен стил е построена сградата:.....

32. Срещу дадения представителен орган запишете съответстващата им държава:

	Колективен законодателен орган	Държава
А)	**Парламент**	
Б)	**Болярска дума**	
В)	**Генерални щати**	
Г)	**Конгрес**	

33. Поставете знак „✓" пред вярното твърдение и знак „х" пред грешното.

А)❑ Романтизмът като течение в изкуството е характерен за началото на XIX в.

Б)❑ Печатарската преса на Гутенберг е изработена през 1444 г.

В)❑ Средното и висшето образование през първата половина на XIX в. е запазено изключително за представителите на елита.

Г)❑ Първите информационни агенции се появяват през XVIII в.

Д)❑ Оперите „Аида", „Набуко" и Травиата" са творби на гениалния представител на романтизма Джакомо Пучини.

Е)❑ Художниците Клод Моне и Едуард Мане са представители на импресионизма.

34. Срещу записаните изобретения напишете имената на техните автори: ***Джордж Стивънсън, Самюел Морз, Джеймз Хайгрейвс, Алфред Нобел, Джеймз Уат, Сам Колт***

	Изобретение	Година	Автор
А)	Предачна машина	1767 г.	
Б)	Парна машина	1769 г.	
В)	Локомотив	1814 г.	
Г)	Многозаряден револвер	1835 г.	
Д)	Телеграф	1844 г.	
Е)	Динамит	1869 г.	

35. На линията на времето запишете годините на тези исторически събития, които се отнасят само до XVIII век:

А) „Нощта на чудесата"
Б) обявяването на Кромуел за лорд-протектор
В) отпечатването на последния том от Енциклопедията на Дидро
Г) приемане на Декларацията за независимост
Д) Виенският конгрес
Е) началото на Якобинската диктатура

<u>Забележка:</u> На линията на времето нанесете само съответната година и в скоби впишете буквата на събитието.

36. Попълнете таблицата, като срещу името на съответната историческа личност посочите липсващата информация:

	Личност	Националност	Събитие
А)	Фернандо Магелан		
Б)	Оливър Кромуел		
В)	Паисий Хилендарски		
Г)	Лайош Кошут		

37. Подредете имената на следните личности в две колони : ***Лоренцо Вала, Филипо Брунелески, Жан Калвин, Леонардо да Винчи, Улрих Цвингли, Мартин Лутер***

Дейци на Ренесанса	Дейци на Реформацията

38. Посочете династията, към която принадлежат следните владетели :

Анри IV → ☐

Чарлз I → ☐

Петър I Велики → ☐

Франц Йосиф → ☐

39. Разгледайте изображенията и попълнете таблицата:

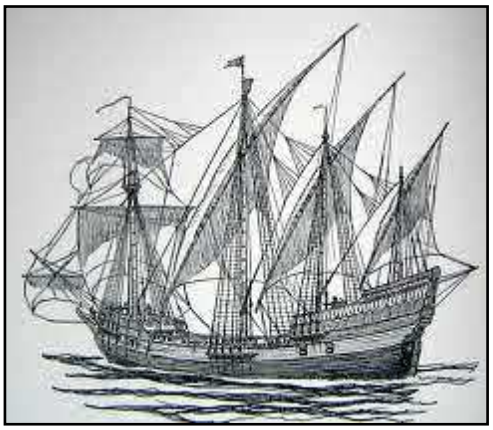

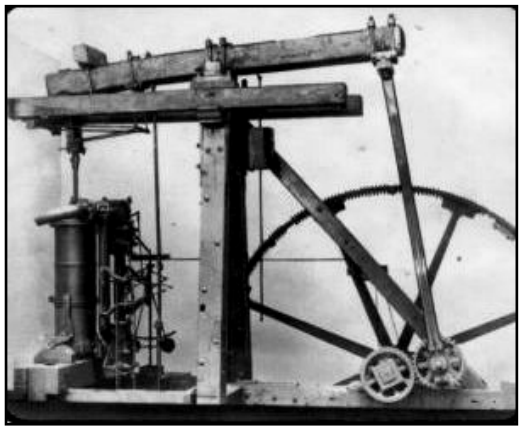

А) **Б)** **В)**

	Изображение	Събитие, с което го свързвате
А)		
Б)		
В)		

40. Разгледайте картата и изпълнете поставените задачи:

А) Поставете заглавие на картата: .....

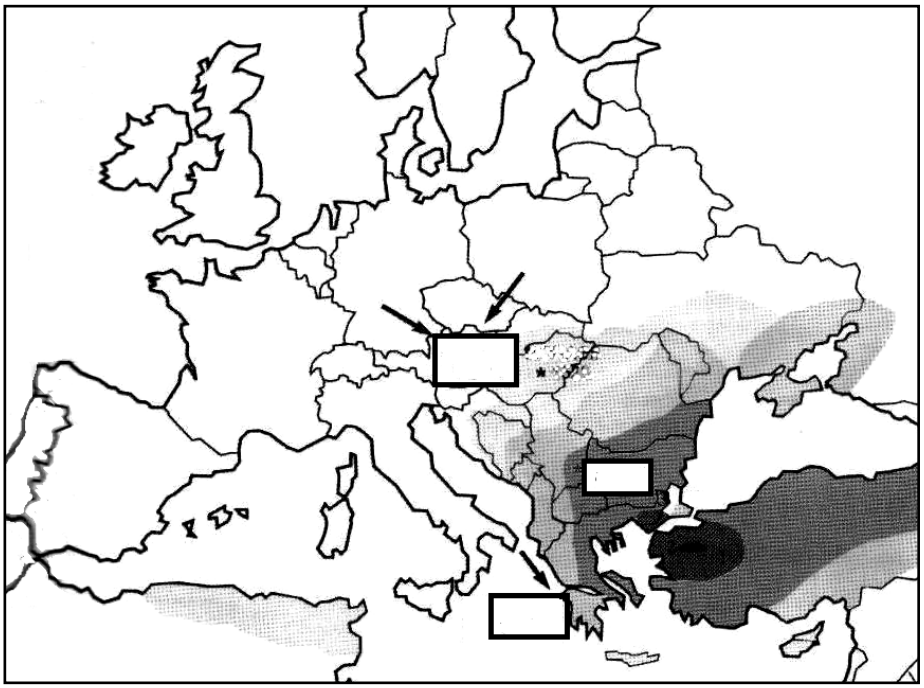

Б) Запишете мястото, където през дадената година се провежда сражение:

1) 1389 г.……

2) 1571 г.……

3) 1683 г.……

В) Нанесете всяка от посочените години на съответното място на картата.

Г) Какво обозначават стрелките върху картата?

.....

.....

.....

ВТОРА ЧАСТ

Напишете в обем до 3 страници отговор на следния исторически въпрос:

„Какво е значението на революционната вълна в Европа от 1848 г.?”

При отговора вземете предвид следните опорни въпроси:

1. **Каква е политическата система, установена в Европа след Виенския конгрес?**
2. **Какви са основните искания, издигнати в хода на революциите от 1848 г.?**
3. **Как приключват революционните действия в Европа?**
4. **Какви са резултатите от „Пролетта на народите”?**

БЛАГОДАРИМ ВИ ЗА УЧАСТИЕТО!

Ученик:……..... **Клас**…….....

Училище……..... **град/село** .....….....

ПОПЪЛВА СЕ ОТ КВЕСТОРИТЕ

НАЧАЛО НА ОЛИМПИАДАТА: .....**ч.** **ИЗПИТНАТА РАБОТА Е ПРИЕТА В:**.....**ч.**

…… …….

Име и фамилия на квестора приел работата ***подпис***

ПОПЪЛВА СЕ ОТ ОЦЕНИТЕЛИТЕ

ПЪРВИ ОЦЕНИТЕЛ:..... .....…… …….....

Име и фамилия ***подпис*** ***брой точки***

ВТОРИ ОЦЕНИТЕЛ: :..... .....…… …….....

Име и фамилия ***подпис*** ***брой точки***

ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ – (първи+втори)/2